

Handläggare
Anne Menes
Telefon: 08-50808098

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Skolfrid

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Motionären vill belysa vikten av prioritering av arbetet med att skapa en trygg skolmiljö där eleverna kan fokusera på lärande. För att uppnå detta behöver en kontinuerlig process pågå där alla samhällsresurser sluter upp bakom skolan och dess lärande uppdrag. Motionen presenterar 23 åtgärdsförslag från Liberalernas program om skolfrid, varav sju berör nämndens ansvarsområden.

Mycket arbete bedrivs redan idag i enlighet med åtgärdsförslagen i motionen. Förvaltningen vill också lyfta vikten av att de uppdrag som ges till socialtjänsten har ett tydligt lagstöd och att om samarbetet mellan olika verksamheter och huvudmän ska utökas ytterligare, behövs gemensamma överenskommelser som inkluderar både tid och personella resurser från alla parter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

En motion om skolfrid har remitterats från kommunstyrelsen. Övriga remissinstanser inom staden är stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs-, Skärholmens-, Järvas- och Norra Innerstadens stadsdelsnämnder.

Remissinstanser utanför staden är Akademikerförbundet SSR, BRIS (Barnens rätt i samhället), organisationen MÄN, Sveriges lärare Stockholm, Sveriges skolläda Stockholm och Unizon.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Jan Jönsson (L) som avser skolfrid. I motionen beskrivs att Liberalerna länge drivit

frågan om att arbeta för stärkt studiero och trygghet i skolan, bland annat genom tydliga ordningsregler, nolltolerans mot kränkningar och förväntansdokument riktade till elever och vårdnadshavare. Motionären redogör för statistik, från ej namngiven källa, som visar att elever i Stockholms skolor generellt upplever att studieron är låg, att vuxna inte alltid reagerar på kränkningar samt att flickor, som känner sig mindre trygga än pojkar, tar ett större ansvar för studieron. Liberalerna vill mot bakgrund av detta se att frågan om trygghet och studiero vidgas till att handla om skolfrid där eleven känner sig trygg under hela skoldagen, även till och från skolan. För att uppnå detta behövs en kontinuerlig process med flera inblandade parter: lärare, ledning, elevhälsa, elever, vårdnadshavare, socialtjänst, polis och andra aktörer. Motionären menar att alla samhällsresurser måste sluta upp bakom skolan och dess lärande uppdrag.

I motionen lyfts 23 punkter utifrån Liberalernas program om skolfrid, där följande berör nämndens ansvarsområden:

- Kompetensutveckling av personal i värdegrundsarbete samt stöd till skolorna i att utveckla ett normkritiskt arbetssätt och arbeta med våldsprevention, ex "Mentorer i våldsprevention" och "Agera tillsammans", samt att arbetet kompletteras med "Fritid fri från våld" i stadens fritidsgårdar.
- Att fler skolsociala team ska bestå också av en föräldrarådgivare och en fältassistent för att täcka in hela barnets tid.
- Att socialtjänsten ges tydliga uppdrag att under utredning och insats stämna av om lärandet och skolresultaten för eleven förbättras eller ej av vidtagna åtgärder.
- Att det för Stockholms skolor möjliggörs att med stöd av socialtjänsten tillhandahålla föräldrautbildningar.
- Att modellen Våga anmäla, våga vittna sprids för att inbegripa fler stadsdelar i Stockholms stad.
- Att det undersöks om unga som varit placerade på institution och ska fortsätta sin skolgång så att skolor får tillräcklig bakgrundsinformation, samt att det görs en bedömning om eleven som varit på SIS-institutionen kan klara av att vara i den ordinarie skolmiljön eller om det inte är lämpligt.
- Trygga och upplysta vägar till och från skolan, i skolans närområde.

Med anledning av ovanstående föreslås

- att kommunfullmäktige arbetar fram ett program i enlighet med Liberalernas program Skolfrid

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom direktörens stab i samverkan med socialtjänstavdelningen.

Ärendet har behandlats av pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor och i förvaltningsgruppen. Synpunkter framgår av respektive protokoll.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är av högsta vikt att skolans elever känner sig trygga och får bästa tänkbara förutsättningar för utveckling och lärande i sin skolvardag. Flera förslag i motionen avser dock andra huvudmän, såsom polisen. Förvaltningen vill också lyfta att socialtjänstens förebyggande arbete bedrivs redan i dag delvis i samarbete med skolan, såsom skolsociala team, skolsocionomer och närvaro av fältassistenter och det finns en tät samverkan mellan skola, föräldrar, polis och socialtjänst.

Det är positivt att värdegrundsarbete och normkritiskt arbete genomsyrar arenor som barn och unga vistas på och det finns en vinst med att personal inom både skola och fritid kan arbeta med ett gemensamt förhållningssätt utifrån evidensbaserade program såsom *Agera tillsammans* och en *Fritid fri från våld*. Förvaltningen stöttar skolorna idag i detta arbete bland annat genom att fältassistenterna erbjuder skolföreläsningar i strukturerade metoden *MVP (mentorer i våldsprevention)*, föreläsningsserien *Machofabriken* och programmet *Respekt och självrespekt (RoS)*. Se vidare förvaltningens svar på motion om *Utvecklat värderingsarbete i skolan*, dnr KUNG 2024/248, för ytterligare information.

Att fler skolsociala team ska bestå också av en föräldrarådgivare och en fältassistent för att täcka in hela barnets tid ställer sig förvaltningen tveksam till. Förvaltningen har regelbunden samverkan genom SSP (skola, socialtjänst och polis), SST (skolsociala teamet) samt genom SST + (skolsociala teamet plus) som förvaltningen våren 2023 tillsammans med socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Järva stadsdelsförvaltning beviljades medel till från sociala investeringsfonden till. SST+ är ett tvärprofessionellt team med familjebehandlare, specialpedagog och psykolog. Sedan augusti månad har förvaltningen även två skolsocionomer, något som möjliggör ett preventivt arbete för att kunna aktualisera elever tidigare och därigenom kunna sätta in tidiga generella insatser som främjar skolnärvaron. Förvaltningen anser att detta arbete kommer att vara förebyggande för fler riskfaktorer än skolfrånvaro, till exempel kriminalitet och våld och att detta täcker in elevens tid.

Under en pågående barnvårdsutredning har socialsekreterare ofta utredningssamtal med skolans personal, detta då socialtjänsten vet att en fungerande skolgång är en viktig skyddsfaktor. Om skolgången är ett pågående mål utifrån socialtjänstens insats följs detta upp kontinuerligt med elev och skola. Vid mer komplexa fall kan även uppföljning genomföras genom en samordnad individuell plan (SIP), där flera aktörer samverkar kring barnet/eleven. och dess gemensamma måluppfyllelse.

Socialtjänsten har vid inledda barnvårdsutredningar och under pågående insats kontakt med skolan och stämmer av skolgång och skolresultat när det finns behov. Skolresultat följs alltid upp vid placeringar och i förekommande fall även vid öppenvårdsinsats som har koppling till barnets skolsituation. Förvaltningen vill lyfta vikten av att de uppdrag som ges till socialtjänsten har ett tydligt lagstöd, exempelvis när det gäller att inhämta information om barnet från andra verksamheter.

Förvaltningen är positiv till att undersöka behov av särskild undervisningsgrupp efter placering av barn och ungdomar från socialtjänsten. Socialtjänsten följer den bedömning som skolan gör i individuella fall för elever som återvänder från placeringar och kan bidra med underlag kring exempelvis mående, beteende och behov.

För elever som avslutar en placering på institution, ser förvaltningen att det i dagsläget inte är tydligt vilken funktion inom utbildningsförvaltningen som vårdnadshavare och socialtjänst kan vända sig för att säkra upp en bra fortsatt skolgång. Det finns också en otydlighet om var ansvaret för denna fråga ligger inom skolan/utbildningsförvaltningen. Socialtjänsten bistår i eventuell informationsöverlämning i den mån det är lagmässigt möjligt. Det är dock viktigt att tydliggöra skolans ansvar för överlämnande- och mottagande av relevant information gällande barnets kunskapsnivå, inklusive eventuellt behov av stöd i skolan.

Förslaget om att erbjuda föräldrautbildningar inom ramen för skolans verksamhet och arena och med stöd av socialtjänsten, ser förvaltningen skulle göra deltagandet mer naturligt och lättillgängligt för föräldrar. Förvaltningen är positiv till arbetsmodeller, såsom exempelvis ”Våga anmäla, våga vittna” för att få fler unga att våga berätta att de blivit brottsutsatta av en annan ungdom. Det är viktigt att socialtjänst, stödcentrum, fritid, skola och polis arbetar i samhandling med varandra för att erbjuda den utsatta ungdomen och dess familj ett tryggt och samordnat stöd.

När det gäller trygga och upplysta vägar till och från skolan och i skolans närområde, utgår staden ifrån en framtagen plan för säkra

och trygga skolvägar, och som beskriver arbetet med barns resor till och från skolan. Inom Stockholms stad är det Trafikkontoret som håller i detta arbete. Förvaltningen arbetar löpande med trygghet i Kungsholmens parker, som ibland är en del av barnens väg till skolan. I dialog med Trafikkontoret, som har huvudansvaret för offentlig belysning, ser förvaltningen över och förbättrar parkbelysningen kontinuerligt. Därutöver jobbar förvaltningen med att skapa god orienterbarhet och uppsikt i parkerna och utmed parkvägarna, samt eftersträvar parker som ger ett prydligt och omhändertaget intryck. Detta bidrar till ökad upplevelse av trygghet. Därutöver deltar förvaltningen varannan vecka i forumet EST (Effektiv samverkan för trygghet). I forumet finns representanter från avdelning för stadsutveckling, Trafikkontoret, polis och fältassistenter. Skolorna har i forumet möjlighet att lyfta trender men även åtgärder i miljön runtom skolorna. Trygghetsvandringar genomförs görs minst två gånger per år.

Förvaltningen anser att om samarbetet mellan olika verksamheter och huvudmän ska utökas ytterligare, i enlighet med motionärens förslag, behövs gemensamma överenskommelser som inkluderar personella resurser från alla inblandade parter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om skolfrid

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-10-10
Ann-Christine Hansson, Avdelningschef socialtjänstavdelningen	2024-10-10